

Brussel, 21 augustus 2023
(OR. en)

12387/23

AGRI 468
AGRIFIN 98
AGRIORG 95
AGRILEG 161
DELACTION 111

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	21 augustus 2023
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	C(2023) 5369 final
Betreft:	GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) .../... VAN DE COMMISSIE van 10.8.2023 tot afwijking, vanwege ongunstige weersomstandigheden, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad voor 2023 wat betreft de waarde van de afgezette productie, de nationale strategie en de terugvordering van financiële bijstand van de Unie voor meerjarige verbintenissen in de sector groenten en fruit

Hierbij gaat voor de delegaties document C(2023) 5369 final.

Bijlage: C(2023) 5369 final

Brussel, 10.8.2023
C(2023) 5369 final

GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) .../... VAN DE COMMISSIE

van 10.8.2023

tot afwijking, vanwege ongunstige weersomstandigheden, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad voor 2023 wat betreft de waarde van de afgezette productie, de nationale strategie en de terugvordering van financiële bijstand van de Unie voor meerjarige verbintenissen in de sector groenten en fruit

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN DE GEDELEGEERDE HANDELING

Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten bevat regels voor de producentenorganisaties in de sector groenten en fruit. Die verordening machtigt de Commissie ook om bepaalde gedelegeerde en uitvoeringshandelingen vast te stellen.

Op basis van die machtiging heeft de Commissie onder meer Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 van de Commissie¹ vastgesteld.

In het voorjaar van 2023 hebben zich in diverse regio's van de lidstaten extreme weersomstandigheden voorgedaan die dramatische gevolgen hebben gehad voor de oogst van groenten en fruit. In Spanje valt de verwachte oogst in de regio's van Catalonië door de droogte ten minste 50 % lager uit, terwijl de oogst in de Italiaanse regio Emilia-Romagna door een overstroming geheel verloren is gegaan. In sommige regio's van Frankrijk en Portugal heeft de droogte ook een ernstige weerslag gehad op de oogst en de kwaliteit ervan.

Door de extreme weersomstandigheden van het voorjaar van 2023 ondervinden veel erkende producentenorganisaties en unies van producentenorganisaties in de sector groenten en fruit problemen bij de uitvoering van hun goedgekeurde operationele programma. Sommige goedgekeurde acties en maatregelen zullen in 2023 niet worden uitgevoerd en daardoor zal een deel van de actiefondsen niet worden besteed. Andere erkende producentenorganisaties en unies van producentenorganisaties wijzigen hun operationele programma en voeren acties en maatregelen uit om de gevolgen van de extreme weersomstandigheden in de sector groenten en fruit op te vangen, zoals crisisbeheersingsmaatregelen.

Gelet op het feit dat deze omstandigheden zonder weerga zijn, moeten deze moeilijkheden worden verlicht door af te wijken van een aantal bepalingen van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 die in de sector groenten en fruit van toepassing zijn.

2. RAADPLEGING VOORAFGAAND AAN DE AANNEMING VAN DE HANDELING

In de in het kader van Verordening (EU) nr. 1308/2013 opgerichte deskundigengroep voor de landbouwmarkten is overleg gepleegd met deskundigen van alle 27 lidstaten, en met name in de vergadering van 19 juni 2023. In die vergadering kon de Commissie haar ideeën over de gedelegeerde handeling en de nodige wijzigingen in Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 van de Commissie uiteenzetten en van gedachten wisselen met de deskundigen.

3. JURIDISCHE ELEMENTEN VAN DE GEDELEGEERDE HANDELING

Deze gedelegeerde handeling bevat afwijkingen van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 van de Commissie op de volgende punten:

- de hoofdactiviteit van producentenorganisaties;

¹ Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 van de Commissie van 13 maart 2017 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de sectoren groenten en fruit en verwerkte groenten en fruit en tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1306/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de in deze sectoren toe te passen sancties en tot wijziging van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 543/2011 van de Commissie.

- de berekeningsmethode voor de “waarde van de afgezette productie”;
- het goede evenwicht tussen maatregelen/acties binnen operationele programma’s;
- de wijzigingsprocedure;
- de opschorting van operationele programma’s;
- de stopzetting van operationele programma’s; en
- de meerjarige verbintenissen.

GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) .../... VAN DE COMMISSIE

van 10.8.2023

tot afwijking, vanwege ongunstige weersomstandigheden, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad voor 2023 wat betreft de waarde van de afgezette productie, de nationale strategie en de terugvordering van financiële bijstand van de Unie voor meerjarige verbintenissen in de sector groenten en fruit

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten en tot intrekking van de Verordeningen (EEG) nr. 922/72, (EEG) nr. 234/79, (EG) nr. 1037/2001 en (EG) nr. 1234/2007 van de Raad², en met name de artikelen 37 en 173,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In het voorjaar van 2023 hebben zich in diverse regio's van de lidstaten extreme weersomstandigheden voorgedaan die dramatische gevolgen hebben gehad voor de oogst van groenten en fruit. In de Spaanse regio Catalonië valt de verwachte oogst door de droogte ten minste 50 % lager uit, terwijl de oogst in de Italiaanse regio Emilia-Romagna door een overstroming geheel verloren is gegaan. In sommige regio's van Frankrijk en Portugal heeft de droogte ook een ernstige weerslag gehad op de oogst en de kwaliteit ervan.
- (2) Door de extreme weersomstandigheden van het voorjaar van 2023 ondervinden veel erkende producentenorganisaties en unies van producentenorganisaties in de sector groenten en fruit problemen bij de uitvoering van hun goedgekeurde operationele programma. Sommige goedgekeurde acties en maatregelen zullen in 2023 niet worden uitgevoerd en daardoor zal een deel van de actiefondsen niet worden besteed. Andere erkende producentenorganisaties en unies van producentenorganisaties wijzigen hun operationele programma en voeren acties en maatregelen uit om de gevolgen van de extreme weersomstandigheden in de sector groenten en fruit op te vangen, zoals crisisbeheersingsmaatregelen.
- (3) Gelet op het feit dat deze extreme weersomstandigheden van het voorjaar van 2023 zonder weerga zijn, moeten deze problemen worden verlicht door af te wijken van een aantal bepalingen van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891³ die in de sector groenten en fruit van toepassing zijn.

² PB L 347 van 20.12.2013, blz. 671.

³ Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 van de Commissie van 13 maart 2017 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de sectoren groenten en fruit en verwerkte groenten en fruit en tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1306/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de in deze sectoren toe te passen sancties en tot

- (4) Er moeten tijdelijke afwijkingen gelden voor operationele programma's die overeenkomstig de overgangsbepalingen van artikel 5, lid 6, eerste alinea, punt c), van Verordening (EU) 2021/2117 en van artikel 1, punt b), van Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/2528⁴ doorlopen onder de voorwaarden die van toepassing zijn in het kader van Verordening (EU) nr. 1308/2013.
- (5) Daarnaast worden in bepaalde lidstaten vanwege de extreme weersomstandigheden uitzonderlijke problemen ondervonden bij de planning, het beheer en de uitvoering van de operationele programma's van erkende producentenorganisaties en unies van producentenorganisaties in de sector groenten en fruit. Mogelijk loopt de uitvoering van deze operationele programma's vertraging op en in dat geval zullen de producentenorganisaties en unies van producentenorganisaties wellicht niet voldoen aan de vereisten van de Unie die voor deze operationele programma's zijn vastgelegd in Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891. Producentenorganisaties zijn eveneens kwetsbaar voor de door de ongunstige weersomstandigheden veroorzaakte ontwrichting en verstoring en ondervinden financiële moeilijkheden en kasstroomproblemen omdat hun oogst lager uitvalt of zelfs verloren is gegaan. Dit heeft niet alleen in 2023 maar ook in de jaren daarna rechtstreekse gevolgen voor hun financiële stabiliteit en hun vermogen om operationele programma's uit te voeren, aangezien de waarde van de af te zetten productie voor 2023 ook van invloed is op de berekening van de financiële bijstand van de Unie voor de daaropvolgende jaren. Ook heeft het een weerslag op het vermogen van producentenorganisaties om met maatregelen en acties te komen om de gevolgen van de ongunstige weersomstandigheden op te vangen. Daarnaast doet de door de ongunstige weersomstandigheden veroorzaakte waardevermindering van de afgezette productie afbreuk aan de toekomstige continuïteit en haalbaarheid van de operationele programma's van de producentenorganisaties in de sector groenten en fruit.
- (6) Om de gevolgen van de ongunstige weersomstandigheden en de weerslag ervan op de waarde van de verkochte producten op te vangen, moeten producentenorganisaties in 2023 worden vrijgesteld van artikel 11, lid 2, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891, waarin is bepaald dat de economische waarde van verkochte producten van niet bij de producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties aangesloten producenten lager moet zijn dan de waarde van de afgezette productie van de producentenorganisatie of de unie van producentenorganisaties.
- (7) Verliezen in de waarde van de afgezette productie in de sector groenten en fruit die het gevolg zijn van de ongunstige weersomstandigheden, hebben doorgaans aanzienlijke effecten op het bedrag aan Uniesteun dat producentenorganisaties in het daaropvolgende jaar ontvangen, aangezien dat bedrag moet worden berekend als een percentage van de waarde van de afgezette productie van elke producentenorganisatie. Als de waarde van de afgezette productie in 2023 aanzienlijk daalt, zouden producentenorganisaties hun erkenning kunnen verliezen aangezien een van de criteria voor die erkenning is dat een bepaalde, op nationaal niveau vastgestelde minimumwaarde van de afgezette productie moet worden bereikt. Op den duur kan de

wijziging van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 543/2011 van de Commissie (PB L 138 van 25.5.2017, blz. 4).

⁴ Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/2528 van de Commissie van 17 oktober 2022 tot wijziging van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 en tot intrekking van de Gedelegeerde Verordeningen (EU) nr. 611/2014, (EU) 2015/1366 en (EU) 2016/1149, die van toepassing zijn op steunregelingen in bepaalde landbouwsectoren (PB L 328 van 22.12.2022, blz. 70).

stabiliteit van de producentenorganisaties daardoor in gevaar komen. Daarom moet, als de waarde van een product in 2023 als gevolg van de ongunstige weersomstandigheden van het voorjaar van 2023 met ten minste 35 % daalt en de producentenorganisatie er niet verantwoordelijk voor is en er evenmin vat op heeft, de waarde van de afgezette productie van 2023 op 100 % van de gemiddelde waarde van de afgezette productie over de vijf voorgaande referentieperioden van twaalf maanden, de laagste en de hoogste waarde niet meegerekend, worden vastgesteld om die verliezen te compenseren. De in artikel 23, lid 4, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 vastgelegde drempel van 65 % volstaat immers niet om de economische en financiële stabiliteit van de door dat waardeverlies getroffen producentenorganisaties te waarborgen in het licht van de ongunstige weersomstandigheden.

- (8) De lidstaten moeten in 2023 ook worden vrijgesteld van artikel 27, lid 5, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891, waarin is bepaald dat zij in de nationale strategie per maatregel of soort actie de maximumpercentages voor financiering uit het actiefonds moeten vermelden.
- (9) Op grond van artikel 34, lid 1, en artikel 34, lid 2, eerste alinea, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 kunnen producentenorganisaties of unies van producentenorganisaties na goedkeuring door de lidstaten hun operationele programma wijzigen voor latere jaren of zelfs in de loop van het jaar van uitvoering zelf. Om de gevolgen van de ongunstige weersomstandigheden op te vangen, moeten zij in 2023 ook over de mogelijkheid beschikken om die bepalingen tijdelijk niet toe te passen.
- (10) Met het oog op de aanpassing van de planning, van het beheer en van de uitvoering van de goedgekeurde operationele programma's vanwege de ongunstige weersomstandigheden moeten de lidstaten, in afwijking van artikel 34, lid 2, tweede alinea, punt a), van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891, producentenorganisaties kunnen toestaan om hun operationele programma in 2023 geheel of gedeeltelijk op te schorten.
- (11) In artikel 36, lid 2, punt a), van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 is bepaald dat, indien een producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties de uitvoering van haar operationele programma vóór het einde van de geplande looptijd ervan stopzet, geen verdere betalingen aan die organisatie of unie mogen worden gedaan voor acties die na de datum van stopzetting worden uitgevoerd. Om de financiële stabiliteit van de producentenorganisaties te waarborgen, hoeft steun die vóór de stopzetting van het operationele programma is ontvangen voor subsidiabele acties, niet te worden teruggevorderd wanneer de producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties tegenover de bevoegde autoriteit van de lidstaat aantoont dat de stopzetting van dat operationele programma in 2023 te wijten was aan de ongunstige weersomstandigheden en dat de producentenorganisatie er niet verantwoordelijk voor was en er evenmin vat op had.
- (12) Om de financiële stabiliteit van de producentenorganisaties te waarborgen, hoeft de financiële bijstand van de Unie voor meerjarige verbintenissen in de sector groenten en fruit, zoals milieuacties, in tegenstelling tot hetgeen in artikel 36, lid 3, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 is bepaald, niet te worden teruggevorderd en teruggestort in het Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF) indien de langetermijndoelstellingen van die verbintenissen niet konden worden gerealiseerd vanwege een onderbreking ervan in 2023 als gevolg van de ongunstige weersomstandigheden van het voorjaar van 2023.

- (13) Gezien de noodzaak om onmiddellijk actie te ondernemen, moet deze verordening in werking treden op de dag van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Tijdelijke afwijkingen van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891

1. In afwijking van artikel 11, lid 2, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 geldt de beperking dat een producentenorganisatie alleen producten mag verkopen van producenten die geen lid zijn van een producentenorganisatie of een unie van producentenorganisaties, indien de economische waarde van die activiteit lager is dan de waarde van haar afgezette productie, in 2023 niet voor producentenorganisaties die getroffen zijn door de ongunstige weersomstandigheden van het voorjaar van 2023.
2. In afwijking van artikel 23, lid 4, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 wordt, wanneer er als gevolg van de ongunstige weersomstandigheden van het voorjaar van 2023 sprake is van een daling van de waarde van een product met ten minste 35 % en de producentenorganisatie er niet verantwoordelijk voor is en er evenmin vat op heeft, ervan uitgegaan dat de waarde van de afgezette productie van dat product in 2023 100 % van de gemiddelde waarde van de afgezette productie over de vijf voorgaande referentieperioden van twaalf maanden, de laagste en de hoogste waarde niet meegerekend, bedraagt.
3. In afwijking van artikel 27, lid 5, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 geldt voor 2023 de verplichting van de lidstaten om in de nationale strategie per afzonderlijke maatregel of soort actie de maximumpercentages voor financiering uit het actiefonds te vermelden, niet voor producentenorganisaties of unies van producentenorganisaties die getroffen zijn door de ongunstige weersomstandigheden van het voorjaar van 2023.
4. Voor 2023 gelden de in artikel 34, lid 1, en artikel 34, lid 2, eerste alinea, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 vastgelegde verplichtingen waaraan de lidstaten en de producentenorganisaties moeten voldoen met betrekking tot wijzigingen in operationele programma's, niet voor producentenorganisaties of unies van producentenorganisaties die zijn getroffen door de ongunstige weersomstandigheden van het voorjaar van 2023.
5. In afwijking van artikel 34, lid 2, tweede alinea, punt a), van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 kunnen de lidstaten producentenorganisaties die door de ongunstige weersomstandigheden van het voorjaar van 2023 zijn getroffen, voor 2023 toestaan om hun operationele programma voor 2023 geheel of gedeeltelijk op te schorten.
6. In afwijking van artikel 36, lid 2, punt a), van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 wordt voor 2023 steun die vóór de stopzetting van het operationele programma is ontvangen voor subsidiabele acties, niet teruggevorderd indien de stopzetting van het operationele programma te wijten was aan de ongunstige weersituatie van het voorjaar van 2023 en de betrokken producentenorganisatie daarop geen vat had en daarvoor niet verantwoordelijk was.

7. In afwijking van artikel 36, lid 3, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 wordt financiële bijstand van de Unie voor meerjarige verbintenissen, zoals milieuacties, niet teruggevorderd en niet teruggestort in het ELGF wanneer de langetermijndoelstellingen van die verbintenissen in 2023 niet konden worden gerealiseerd vanwege een onderbreking van die verbintenissen in 2023 als gevolg van de ongunstige weersomstandigheden van het voorjaar van 2023.
8. De producentenorganisatie toont tegenover de bevoegde autoriteit van de betrokken lidstaat aan dat aan de voorwaarden van de voorgaande leden is voldaan.

Artikel 2

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 10.8.2023

Voor de Commissie

De voorzitter

Ursula VON DER LEYEN